

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2421/23
24.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Живановића, адвокат из Београда, Поштански фах 281, пошта 6, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јован Спасић, адвокат из Београда, ул. Ђорђа Кратовца бр.6, ради деобе брачне тековине, вредност предмета спора 41.000 евра, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 753/22 од 3.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 753/22 од 3.11.2022. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 753/22 од 3.11.2022. године тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 423.070,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности па до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је тужиља на основу стицања у брачној заједници сувласник са уделом од 1/2 идеалног дела троипособног стана бр. 9 у згради бр. ..., улаз ..., на трећем спрату, постојеће на кат.парц.бр. ... ул.... у ..., уписане у лист непокретности бр. ... КО ..., што је тужени дужан признати и трпети да тужиља на основу ове пресуде упише право својине са уделом од 1/2 идеалног дела наведене непокретности у надлежан катастар непокретности и друге јавне књиге без његове даље сагласности, у року од 15 дана.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 468.070,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиље за ослобођење од плаћања трошкова поступка у висини судских такси.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући пресуду у ставу првом и другом изреке из свих законом прописаних разлога.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних чл.386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 са свим каснијим изменама и допунама) па је оценио да жалба туженог није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 ст.2 тач.1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени пази по службеној дужности. Изрека пресуде је јасна и разумљива, непротивречи себи ни разлозима датим у њој, а у образложењу пресуде је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама па се њена правилност и законитост могу испитати, због чега се неосновано жалбеним наводима туженог указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку од 2.2.1985. до 12.6.1992. године (брак је разведен правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П 4268/92 од 12.6.1992. године) из ког брака имају двоје деце, сина ВВ и ћерку ГГ, с тим да је фактичкој заједница парничних странака постојала до 16.5.2002. године. Током трајања брака, дана 6.1.1992. године овде тужени ББ је, као купац, са ДД, као продавцем, закључио уговор о купопродаји троипособног стана бр.9, који се налази на трећем спрату стамбене зграде бр...., улаз бр., кат.парц. ... у ул....у ..., као неусељив. Парничне странке су дана 16.5.2002. године склопиле споразум о подели непокретне имовине којим су уговорили да ће ББ након гашења свих парница, а најкасније до 1.7.2002. године поклонити стан и гаражу, који се налазе у ул.... у ..., заједничкој ћерки ГГ, као и да ће учинити све да ту имовину уновчи на најбољи могући начин те су дана 31.3.2003. године закључили споразум који се односи на примопредају заједнички стечене ... који се налази у ул....у ..., која је радња била до 1.4.2003. године регистрована на име АА, а након тога је ББ пријавио радњу на своје име и изместио је на другу адресу, у ул.... у ..., те како се ради о заједнички стеченој имовини уговорним странама припала је по 1/2 идеална дела инвентара по раније постигнутом споразуму те је договорено да је ББ, као отац дужан да сваког 23-ег у месецу исплаћује мал.ВВ и мал.ГГ износ од по 500 евра (укупно 1.000 евра), да новчано регулише трошкове струје, комуналије и набавке грева (нафте) за грејање куће у којој му деца станују заједно са мајком, у ... у ул...., да новчано учествује у даљем школовању деце, евентуалном лечењу, трошковима летовања, зимовања, екскурзија, отклањању евентуалних кварова и поправки у кући, докле год у њој станују и његова деца, да у даљој будућности уговорне стране сачине нови споразум о подели имовине, а на основу тог споразума у погледу стана у ул....у ..., који је сада у власништву ББ, када се за то стекну услови тј. кад се стан ослободи од станара, да исти

преда АА, на име њихове ћерке ГГ (због пореза на промет) као поклон, чиме ће коначно бити задовољен договор о подели заједничке имовине подједнаке вредности, квадратуре и инвентара ... радње, након чега су се родитељи малолетне деце обавезали да свако од своје имовине подједнако учествује у издржавању, подизању и школовању деце, њиховом стандарду и здрављу, у износу који ће накнадно бити договорен у складу са финансијском ситуацијом која буде постојећа у том моменту. У овом споразуму су апострофирани добри и пријатељски односи уговорних страна, при чему је наведено да се, уколико ББ не буде испуњавао своје обавезе преузете тим споразумом, овлашћује АА да своја права у односу на део имовине која јој по закону припада оствари судским путем. ББ је у периоду од 2003-2011. године редовно исплаћивао на име издржавања тада малол. деце договорене износе из споразума од 31.3.2003. године, на руке ГГ, АА и ВВ о чему су сачињаване признанице са назнаком “за живот” које признанице су потписиване од стране АА, ГГ и ВВ. У предметном стану у ул. ... живео је сад пок. ЂЂ, као заштићени станар, а који стан је након његове смрти наставила да користи његова супруга ЕЕ која и даље живи у предметном стану.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је сагласно одредбама чл.171, 176, 177, 178, 179 и 180 Породичног закона тужбени захтев тужиле основан с обзиром да је у току поступка несумњиво утврђено да је тужени стекао право својине на предметној непокретности по основу закљученог уговора о купопродаји непокретности, и то за време трајања брачне заједнице са тужилом. Имајући у виду да је предметни стан стечен док су брак и заједница живота странака још увек постојали, првостепени суд је из изведених доказа да су супружници имали уједначене приходе, да је тужила доприносила кроз бригу о деци, бригу о хигијени и вођењу домаћинства па је сходно законској претпоставци да су удели брачних другова у стицању заједничке имовине једнаки, одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Оцењујући наводе жалбе туженог, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право. Све чињенице битне за доношење одлуке првостепени суд је потпуно и правилно утврдио на основу изведених доказа које је правилно оценио у смислу члана 8 ЗПП, а за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему као правилне прихвата и другостепени суд.

Неосновани су наводи жалбе туженог да из писмених доказа достављених уз поднесак од 3.10.2022. године, произилази да је тужени предметни стан стекао својим посебним средствима у време када је заједница живота и рада странака престала, с обзиром да су у предлогу ради споразумног развода брака парничне странке навеле да је тужени ББ напустио брачну заједницу још почетком 1991. године, да из образложења пресуде о разводу брака произилази да су парничне странке учиниле неспорним чињеницу да је њихова заједница живота престала почетком 1991. године, да је тужилац и у свом исказу датом на записнику од 29.1.2020. године указао на све горе наведене писане доказе и детаљно објаснио да је брачну заједницу напустио у јануару 1991. године што је првостепени суд пропустио да цени те да је нејасна оцена изведених доказа.

Наиме, према одредби члана 7 став 2 Закона о парничном поступку, суд утврђује све чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева. Према садржини одредбе члана 8 овог закона произлази да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. Из овог произлази да Закон о парничном поступку прихвата слободну оцену доказа као једно од начела, које суду омогућује да одлучује на основу свог слободног уверења, али тако да то уверење мора произаћи из савесне и брижљиве оцене доказа и резултата целокупног поступка. Слободно судијско уверење ограничено је изведеним доказима и оценом тих доказа, које мора да се креће у границама логичног размишљања и закључивања. Обавеза је суда да на одговарајући начин образложи како је и на који начин утврдио релевантне чињенице, јер слободна оцена доказа не дозвољава произвољност, арбитрарност и слободно закључивање, већ суштинску анализу и оцену сваког доказа по његовој унутрашњој вредности и узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама. Правилна оцена исказа парничних странака и исказа сведока подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и општепознатим чињеницама, да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странке остављају на суд приликом давања исказа.

У конкретном случају, првостепени суд је ценећи исказе парничних странака и сведока дао њихову анализу, односно прихватио исказ тужиле, и сведока ГГ и ВВ као искрене, логичне јер су ови искази међусобно сагласни и у складу са писменим доказима, да су сведоци имали непосредна сазнања у вези са предметом спора с обзиром да су деца парничних странака. Суд није прихватио исказ туженог ББ у делу у којем је навео да је у јануару 1991. године отишао да живи код тетке на ..., да се у стан код тужиле вратио после 1993. године, да су наставили фактичку заједницу један од другог, с обзиром да је исти супротан исказу тужиле и сведока ВВ, као и због околности да је тужени и сам у одговору на предлог за одређивање привремене мере навео да су тужила и он након развода брака без прекида наставили да живе у ванбрачној заједници све до јануара месеца 2022. године, да би након тога у свом исказу променио ове наводе. Дакле, првостепени суд је супротно наводима жалбе туженог поступио по налогу Апелационог суда из решења Гж 459 21 од 18.3.21. године с обзиром да је у образложењу пресуде јасно изнео на основу којих доказа је закључио да су одређене чињенице истините или нису, те правилно и потпуно утврдио чињенично стање. У том контексту, на основу изведених доказа несумњиво је утврђено да су парничне странке биле у браку од 2.2.1985. године до 12.6.1992. године, с тим што су након тога живели у фактичкој заједници све до 16.5.2002. године, из чега произилази да је предметни стан стечен док су брак и заједница живота парничних странака још увек постојали.

Приликом одлучивања овај суд је имао у виду и остале наводе жалбе туженог којима се побија првостепена одлука у погледу главног потраживања, али је код напред наведеног оценио да исти нису од утицаја на доношење дугачије одлуке у том делу, па их посебно не образлаже сагласно чл.396 ЗПП-а.

Међутим, основано се жалбом туженог указује да је одлука о трошковима парничног поступка засновано на погрешној примени одредаба члана 153 и 154 ЗПП-а.

Наиме, тужиља која је била заступана од стране пуномоћника из реда адвоката има право на накнаду само оних трошкова који су били потребни за вођење овог поступка и то: на име састава тужбе и шест образжених поднесака у износу од по 22.500,00 динара, на име приступа на пет одржаних рочишта у износу од по 24.000,00 динара, на име судске таксе на тужбу и пресуду у износу од по 72.785,00 динара, што чини укупан износ од 423.070,00 динара. На досуђене трошкове, тужиљи припада и право на законску затезну камату почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате сагласно одредби члана 277 и 324 ЗОО.

Имајући у виду све напред изложено, Апелациони суд у Београду је применом чл.390 ЗПП-а одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, док је одлука као у ставу другом изреке донета применом чл.401 тач.3 истог закона. Одлука као у ставу трећем изреке донета је применом чл.165 ЗПП-а с обзиром да је тужени успео са жалбом само у незнатном делу, који се односи на трошкове поступка, а трошкови састава одговора на жалбу не представљају трошкове који су потребни за вођење спора у смислу чл.154 ЗПП-а јер ниједном законском одредбом није прописана обавеза предузимања те радње.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић